

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות

סדרת הש"ס

ב א מו"י ס"ג מה"י יבוס
 ס"ג עו מונג עשין לא
 טו"ש"ע אה"ע סימן קטו
 סעיף ג'
 ד ב מו"י ט"ס ס"ג טו
 ה ג ד מו"י ט"ס ס"ג טו
 וסמו ט"ס עו"ש"ע ט"ס
 סעיף י'
 ו ה מו"י ט"ס הלכה ו
 סמו ט"ס עו"ש"ע ט"ס
 סימן קטו סעיף ט'
 ז ו מו"י ט"ס הלכה ו
 עו"ש"ע ט"ס סעיף ו :

וחוקה לא עדיף (ה) מרובא - לא הוא לר"ך דלא עדיף דאפי' עדיף מרוב נשים מתעברות ויולדות מכל מקום יש לחוש דר"מ חיים למיטוט אלא האמת אומר דלא עדיף מרובא : **סמוך** מיעוטא לחוקה והוא ליה פלגא ופלגא - וה"ל דבפרק בתרא דקדושין (דף פ') ובפרק כסוי הרס (חולין פו-

רישא חוקה - מייתי לה לייבום ורובא מייתי לה ליתר סוק דרוב נשים מתעברות ויולדות והרי ילדה לרעה ונפטרה גם היא וחוקה לא עדיף כי רובא דניזיל אכפרה הלכך לא תתייבס ולסוק נמי לא כר' מאיר דחייס למיעוטא : **סיפא חוקה לסוק** - שהרי בלא יבס היתה תחלה כשייתה ורובא לסוק דא"כ

ותס) גזי טיטוק שנמלא צד העיסה אמרין סמוך מיעוטא דאין מטפתין לחוקה טהרה ואיתרע ליה רובא ומטהרין לעיסה והכא קאמר דהוי פלגא ופלגא ומחמירין ואומר רבינו חיים דהיטוק הוי דבר שאין בו דעת לישאל והוי ספיקו טהור ואפילו ברשות היחיד ולהכי איתרע ליה רובא : **סיפא** חוקה לסוק ורובא לסוק הוה להו זכרים מיעוטא דמיעוטא ולמיעוטא דמיעוטא לא חיישינן - הקשה ה"ר אלחנן א"כ היכי פריך מינה בפ"ג דבטורות (דף כו וסג) על רבי יהושע דחייס למיעוטא והכא לא חייס למיעוטא והא הכא איכא מיעוטא דמיעוטא ולהכי לא חייס וסו"ך דיתסה מלאה איתרע ליה חוקה כיון שיש לה טובב במשיה ואפ"ה לא חייס רבי יהושע וחשיב ליה כמו מיעוט כיון דת"ק אכר בתיאמה מלאה ועוד הקשה דת"ק דר' יהושע דאמר יתה מלאה חוששת ומיישינן למיעוט אע"ג דליכא חוקה בהדיה וברישא גזי האשה שהלך בעלה ורעה למדינת הים צעי חוקה בהדי מיעוט וסו"ך דודאי לא צעי חוקה בהדי מיעוט והא דנקט דבעינן ברישא חוקה בהדי מיעוטא לא בעינן הכי אלא שלא תהא חוקה מסיעתא לרוב דלא הוי המיעוט מיעוט דמיעוט ולי"ע גזי גבית דבית אוניקיי דאכר ליה ר"מ משום דרוב עגלים נשחטים לעבודת כוכבים של אותה העיר ופרקי מאי איריא רוב אפילו מיעוט נמי דר"מ חייס למיעוט ומאי קושיא כיון דרוב עגלים אין נשחטים וחוקה דחלב בחזקת היתר אם כן איתרע ליה רובא כדאמר הכא :

את שיש לה עדים אסורה וכו' - סימא לר"י מאי קמ"ל ושמו **מאי** טעמא דרבי אלעזר משום דקסבר לרה מעידה לחברתה כו' - סימא לר"י אמאי לא פליג רבי אלעזר באיך פירקא (לעיל קיז) גזי

הכל נאמני להעידה חוץ מחמותה כו' וקחשיב לרעה ויבמתה וחי' ר' אלעזר איירי לבתר דאויכסבא לרה מכל מקום לפיכך גזי היתר דמת בעלי ואח"כ מת חמי תנשא וחמותה אסורה ור' אלעזר לא אכר כיון שנשאית הכלה ונראה לר"י דלא דמי דלעיל ודאי שהרעה או היבמה באה להעיד על חברתה אין לה להיות נאמנת אפי' לר' אלעזר אבל הכא כל אחת אינה מתכוונה להעיד על חברתה אלא על עצמה וממילא נאמנת על לרעה כיון שאין מתכוונה להעיד על חברתה :

דשמו חי הוא דעדים מאי אהנו לה הא היא נמי מהימנא לומר מת בעלי - וזו שאין לה עדים מותרת - לשוק דהא אמרה שהוא מת ובשביל יבמה נמי לא חיישינן שהרי יש עדים שמת : **לו בני** ו**לו אין בני** - ואין עדים לא לו ולא לו את שיש לה בני מותרת כו' : **נתייבמו** - שהיה להם כאן שני יבמין ונתייבמו שהאשה שאמרה מת בעלי תתייבס דלענין ייבוס לא הוררעה זאת לעדותה של זו וארישא קאי שאין להם לא עדים ולא בני : **ומאי היבמין אסורות להנשא** - לשוק זו מפני בעלה הראשון של זו מפני בעלה הראשון של זו שמו עדיין הם חיים ואע"פ ששאו שתייה ליבמין בחזקת שמתו בעליהם אלא עלמא נאמנת לשוק נמלא עדותה של זו מועיל לו ואין יבמות מעידות על זו זל היתר : **הואיל והאמר ליבמין** - בחזקת שמתו בעליהם הו לא מיתסקר דניחוש לשמו חיין הם : **ג' שנים מותרות** - שאין כאן זיקת ייבוס זו מפני בניה וזו בעדי חברתה - לרה מעידה לחברתה - דהא שתי יבמות לרות נינהו ומפני זל לרות לא נפסלו מלהעיד זו לו :

רישא חוקה לייבום ורובא לשוק וחוקה לא עדיף כי רובא ואייתי מיעוטא דמפילות סמוך לחוקה והוה ליה פלגא ופלגא לא תנשא ולא תתייבס סיפא חוקה לשוק ורובא לשוק והוי ליה זכרים מיעוטא דמיעוטא *ומיעוטא דמיעוטא לא חייש רבי מאיר : לא תנשא ולא תתייבס וכו' : ולעולם אמר זעירי לעצמה שלשה חדשים לחברתה תשעה וחולצת ממה נפשך רבי הנינא אמר *לעצמה שלשה לחברתה לעולם ותחלוץ ממה נפשך *אביי בר אבין ורבי הנינא בר אבין אמרי תרויהו ג' יבמות *שמא יהא ולד בן קיימא ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה וליצרכה דלמא איכא דהוי בחליצה ולא הוי בהכרזה ואמרי קשרו חליצה לכהן חנן *ניתן לי בן במדינת הים ואמרה מת בני ואדר כך בעלי נאמנת מת בעלי ואדר כך בני אינה נאמנת וחוששין לדבריה וחולצת ולא מתייבמת וליחוש דלמא אתו עדים ואמרי כדקאמרה ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה אמר רב פפא *בגרושה רב חייא בריה דרב הונא אמר *באמרה אני והיא נחבאנו במערה : **מתני** *ישתי יבמות זו אומרת מת בעלי וזו אומרת מת בעלי זו אסורה מפני בעלה של זו וזו אסורה מפני בעלה של זו לזו עדים ולזו אין עדים את שיש לה עדים אסורה ואת שאין לה עדים מותרת לזו בני ולזו אין בני את שיש לה בני מותרת ואת שאין לה בני אסורה *נתייבמו ומתו היבמין אסורות להנשא ר' אלעזר אומר הואיל והותרו ליבמין הותרו לכל אדם : **ג' תנא** לזו עדים ובנים ולזו לא עדים ולא בני שתייהן מותרות נתייבמו ומתו היבמין אסורין להנשא רבי אלעזר אומר הואיל והותרו ליבמין הותרו לכל אדם בעי רבא מאי טעמא דרבי אלעזר משום דקסבר צרה מעידה לחברתה או דלמא משום דהיא לא מקלקלא נפשה למאי נפקא מינה לאנסובי

תחלה כשייתה ורובא לסוק דא"כ מתעברת חמותה שמו נקבה היתה או נפל רוב עוברים נפלים ונקבות כדאמרין לעיל דמחלה דוולדי קיימי נקבות הו ומיעוט עוברים נפלים הו זכרים דקיימא מיעוטא לגבי וולדות והכא נמי איכא חוקה לרוב דמרע נמי לתשעא דמיעוטא דזכרים הו לכו מיעוטא דמיעוטא : **ועולם** - בתמיה תחלוץ ממה נפשך ותנשא לשוק : **לעצמה שלשה** - בשביל עצמה תמתין שלשה חדשים דכל הגסים לריכות להמתין ג' חדשים ואפי' בעלה מת במדינת הים דליכא למיתש שמו מעוברת היא דהא זקנה ואיילנות נמי לריכות להמתין שלשה חדשים כדאמרין בהולין (לעיל מג) הלכה כולן לריכות להמתין : **לחברתה פשטה** - בשביל חברתה שמו מעוברת היא לרעה לריכה להמתין ט' חדשים שאפי' חללה לא תנשא בתוך ט' שמו חברתה מעוברת היא והולד של קיימא ואין חליצה פועלת לו אלא וולד פוטרי והולד אינו פוטרי עד שיאל לאויר העולם : **לחברתה לעולם** - בשביל חברתה לריכה להמתין לעולם עד שדע אם יש לה וולד אם לאו : **ופסולו** - לאחר ט' ממה נפשך ותנשא אם ילדה לרעה הרי נפטרה בולד ואם לאו הרי חליצה פועלת : **מזריכה כרוז** - להכריז שלא היתה חלוה ומותרת לכהונה : **מת בני ואח"כ מת בעלי** - והריני זקוקה ליבס כבתולה : **נאמנת** - במה שאמרה מת בני ראשון ואח"כ בעלי ולא חיישינן דלמא משום דתחמא ליבס קאמרה מאי טעמא הואיל ובחזקת ייבוס היתה עומדת ופיה אכר עצמה על היבס כשאמרה ניתן לי בן והוא הפה יכול להסיר עצמה ליבס ולומר מת בני ראשון : **אינה נאמנת** - להנשא לשוק הואיל ובחזקת ייבוס יתה ומיישינן דלמא משום דסגי ליה קאמרה ניתן לי בן וחוששין לדבריה שמו אמת הן ואסורה לייבס וחולצת : **כדקאמר** -

[ע"ו לז:]

[לעיל לז:]

[לעיל מא:]

לעיל קמ:

[ע"ו לז:]

תוס' חד טקמאי
 עדים ואמרי כדקאמרה
 ונמצא אתה מצריכה
 כרוז לכהונה : תנאי
 ב' יבמות זו אופרת מת
 בעלה וזו אסורה מת
 בעלה לזו עדים ובנים
 ולזו לא עדים ולא בני
 שתייהן מותרות :

הגהות הב"ח
 (ה) תוס' ד"ה וחוקה לא
 עדיף כי רובא וכו'
 עדיף כי רוב :